

कर्मवीर काकासाहेब वाघ सहकारी साखर
कारखाना लि., काकासाहेबनगर, ता.
निफाड, जि. नाशिक (अवसायनात) हा
कारखाना भाडेतत्वावर चालविण्यास
द्यावयाचा भाडेकरार कालावधी १५
वर्षांच्या ऐवजी २० वर्षांचा करणेसाठी
मान्यता देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग,
शासन निर्णय क्र. ससाका ०५२५/प्र.क्र.१०२/३ स
रुम नं. ६२०, सहावा मजला, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दि. २१ जुलै, २०२५

संदर्भ : १) शासन निर्णय क्रमांक, सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, ससाका-२०१९/प्र.क्र. १०५/
३स, दि. ०८.०९.२०२०
२) शासन निर्णय क्रमांक, सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, ससाका-२०१९/प्र.क्र.१०५/
३स, दि. ०९.०४.२०२५.
३) साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. साआ/प्रशा-३/भाडेतत्व/केकेवाघ-कोल्हे/
५८२/२०२५, दि.२०.०५.२०२५.
४) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली झालेल्या दि. २४.०६.२०२५ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त
५) साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. साआ/प्रशा-३/भाडेतत्व/केकेवाघ/७५३/
२०२५, दि. २५.०६.२०२५.

प्रस्तावना :

कर्मवीर काकासाहेब वाघ सहकारी साखर कारखाना लि., काकासाहेबनगर, ता. निफाड,
जि. नाशिक (अवसायनात) या कारखान्याचे कार्यक्षेत्र निफाड ७२ गावे, चांदवड ३ गावे आणि येवला
३ गावे अशा एकूण ७८ गावांचा समावेश आहे. कारखान्याची दैनंदिन गाळप क्षमता १२५० में. टन
अतिशय कमी असल्याने कारखान्यामध्ये उत्पादित होणारी साखर व मोलऱ्सेस निर्माण होण्याचे
प्रमाण जास्त गाळप क्षमता असलेल्या कारखान्याच्या तुलनेत कमी आहे. तसेच उत्पादन खर्च
जास्त आहे. असे कारखाने चालविताना कारखान्याकडील जुनी यंत्रसामुग्री, कर्मचाऱ्यांचे अतिरिक्त
प्रमाण, अपुच्या खेळत्या भाग-भांडवलाचा खर्च, घेतलेल्या कर्जापोटी द्यावे लागणारे व्याज या व
अशा इतर कारणांमुळे १२५० में. टन प्रतिदिन गाळप क्षमता असलेले कारखाने गेली अनेक वर्ष
आर्थिकदृष्ट्या सक्षम नाहीत. सदरील कारखानाही आर्थिकदृष्ट्या सक्षम नसल्याने कारखान्याचे
आधुनिकीकरण व विस्तारीकरण झालेले नाही, म्हणून कारखाना गेली अनेक वर्ष आर्थिकदृष्ट्या
अडचणीत आहे.

तसेच, साखर कारखाना दि. १६.०८.२००६ रोजी पासून अवसायनात घेण्यात आला आहे. सदर कारखाना यापूर्वी ३ वेळा वेगवेगळ्या संस्थांना भाडेतत्वावर चालविण्यास देण्यात आला होता. सध्या तो स्व. अशोकराव बनकर ना. पतसंस्था लि., पिंपळगाव (ब.) यांना चालविण्यास देण्यात आलेला होता. सन २०२१-२२, २०२२-२३ व २०२३-२४ गाळप हंगाम चालू करण्यात आले. तथापि, सदर हंगामामध्ये प्रतिकूल परिस्थितीमुळे कारखान्याचे अत्यल्प गाळप झालेले आहे. त्यामुळे सन २०२४-२५ मध्ये त्यांनी कारखाना बंद ठेवला होता. आता त्यांनी त्यांचा भाडेकरार संपुष्टात आणण्याची मागणी केली आहे व भाडेकरार संपुष्टात आणून नव्याने निविदा प्रक्रिया राबवून भाडेतत्वावर देण्याबाबत विनंती केली आहे.

ही बाब विचारात घेता, मा. उपमुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली दि. २४.०६.२०२५ रोजी बैठक झाली. सदर बैठकीत देण्यात आलेल्या निर्देशाच्या अनुषंगाने सदर साखर कारखान्याचा मागील अनुभव पाहता, हा साखर कारखाना २५०० टन प्रतिदिन या गाळप क्षमतेचा निर्माण झाल्यास तो आर्थिकदृष्ट्या सक्षम होऊ शकतो. सदर साखर कारखान्याची प्रतिदिन गाळप क्षमता २५०० मे. टन प्रतिदिन करावयाची झाल्यास मोठ्याप्रमाणात भांडवली गुंतवणुकीची आवश्यकता आहे. सदरची गुंतवणूक ही कारखाना भाडेतत्वावर घेणा-याकडून केली गेल्यास त्याला भाडेकराराचा कालावधी १५ वर्षापेक्षा जास्त वाढवून देणे शक्य होईल. भाडेतत्वावर घेणा-याने भाडेकरार केल्यापासून ३ वर्षात कारखान्याची गाळप क्षमता १२५० मे. टन पासून २५०० मे. टन प्रतिदिन पर्यंत वाढविल्यास भाडेकराराचा कालावधी २० वर्षाचा करण्यात यावा, असे साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भ क्र. ५ येथील पत्राच्ये शासनास प्रस्तावित केले आहे.

त्यानुषंगाने कर्मवीर काकासाहेब वाघ सहकारी साखर कारखाना लि., काकासाहेबनगर, ता. निफाड, जि. नाशिक (अवसायनात) हा कारखाना भाडेतत्वावर चालविण्यास घावयाचा भाडेकरार कालावधी १५ वर्षाच्या ऐवजी २० वर्षाचा करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

कर्मवीर काकासाहेब वाघ सहकारी साखर कारखाना लि., काकासाहेबनगर, ता. निफाड, जि. नाशिक (अवसायनात) हा कारखाना स्व. अशोकराव बनकर ना. पतसंस्था लि., पिंपळगाव (ब.) यांना चालविण्यास देण्यात आलेला होता. सदर संस्थेने हंगाम २०२१-२२, २०२२-२३ व २०२३-२४ मध्ये ऊसाचे यशस्वीरित्या गाळप केले. परंतु, प्रतिकूल परिस्थितीमुळे हंगाम २०२४-२५ मध्ये कारखाना संस्थेस बंद ठेवावा लागला. मात्र, सदर साखर कारखान्याचा अनुभव पाहता हा साखर कारखाना २५०० टन प्रतिदिन या गाळप क्षमतेचा निर्माण झाल्यास तो आर्थिकदृष्ट्या सक्षम होऊ शकतो. त्यामुळे सदर साखर कारखान्याची प्रतिदिन गाळप क्षमता २५०० मे. टन प्रतिदिन करण्यासाठी कारखानामध्ये आर्थिक गुंतवणूक करून भाडेतत्वावर घेणा-या संस्थेस भाडेकराराचा कालावधी १५ वर्षाऐवजी २० वर्षाचा करण्यास याव्दारे शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

तथापि, कारखाना भाडेतत्वावर घेणा-या संस्थेने भाडेकरार केलेल्या दिनांकापासून ३ वर्षात गाळप क्षमतेत वाढ केली नाही तर, त्याचा भाडेकराराचा कालावधी आपोआप १५ वर्ष होईल.

सदर शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळाच्या दि. १०.०७.२०२५ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३९७/२०२५/व्यय-२ दि. २६.०६.२०२५ अन्वये दिलेल्या अभिप्रायानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०७२११५०८४९९१०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अं.पां.शिंगाडे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रतः

१. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृह निर्माण) महोदय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) महोदय यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान सचिव, (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा. राज्यमंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई.
- १०.महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा) मुंबई.
- ११.साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२.प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), अहिल्यानगर.
- १३.कार्यकारी संचालक, कर्मवीर काकासाहेब वाघ सहकारी साखर कारखाना लि., काकासाहेबनगर, ता. निफाड, जि. नाशिक
- १४.निवड नस्ती (३-स).